

drepturile cetățenești celelalte cinci popoare, cari cu ale lor treisprezece milioane de suflete formează majoritatea în stat. Astăzi lucru acesta nu mai e posibil. Conștiența națională e deschisă la naționalități și Maghiarii nu vor crede, că au mai multă putere de desnaționalisare decât Nemții din Austria, cu mult mai înaintați în civilizație. De ce deci experimentul ne-sufere? Poate numai pentru șicanarea naționalităților și pentru a produce neliniștea, ale cărei valuri în mod natural se extind și asupra țărilor vecine, conaționale? Ar trebui să se gândească cei din Austria și la urmările periculoase ale acestei politici.

Fie-mi permis a pune dela distanță întrebarea, că în ceasuri de grea soarte ce s-ar putea întâmpla cu statul pus pe principiul, că statul nu e altul poporului, cari locuiesc în el și de mult fac parte din el, ci e numai al unei națiuni? Când naționalitățile acestea se văd silite se declare, că nici o instituție a statului nu e scumpă pentru ele, căci toate servesc numai pentru asuprirea și nimicirea lor, putem să ne încipuim, că de departe va merge zelul lor de jertfire în momente decizătoare! Nu începe nici o îndoeală, că stările acestea de lucruri au provocat năzuințele centrifugale ale naționalităților din Ungaria. O spun cu părere de rău, dar spun adevărat, că Ungaria a păcatuit în contra dreptului public în același fel, ca Turcia la timpul seu în contra dreptului internațional. Si fără voie trebuie să se întrebe omul, că oare în Ungaria nu s-au scos nici un fel de învățături din elocventele exemple ale Turciei?

Mă va întreba poate cineva, că cu ce drept mă ocup eu cu chestiile acestea? Răspunsul e dat în parte în şirele acestea. Mi-am dat silință se arăt motivele neîncrederei noastre față de Austro-Ungaria. Am dreptul să scot la iveală stabilirile acestea, pentru că ele ating dreptul intereselor țării mele.

Părerea mea e, că încrederea noastră de mai nainte nu se va reîntoarce, până nu vom avea asigurarea, că totdeauna, și mai ales în momente grele, vom putea conta la sprijinul eficace al monarhiei. Nu dela noi depinde, ci dela Austria, întărirea de nou a încrederei acesteia. N'am dreptul să mă amestec în afacerile interne ale monarhiei și să pretind, că conaționalilor nostri din Ungaria să li se croiască o soartă mai bună, mai umană. Dar mă simțesc îndreptățit să declar, că eu nu pot să consider de unitară prietenia cu Austro-Ungaria, cătă vreme se continuă politica de duplicitate, și se permite, că în Ungaria să fie vătămat amicul comun

nilor facându-le cunoscut „că noi suntem slujile Craiului și ai sfintei coroane și prietenii ai voștri și ai întregii creștinătăți.”¹ Oricum regele Ișii finea angajamentul față de aliațul său din Suceava, căci intra în scenă contra Sultanului, atacând fortăreața Sabacz, din care Turci faceau mari neajunsuri locuitorilor din Belgrad.² În tabără lui se afla și Vlad Tepeș, fostul Domo, acumă pribeg.³

La 16 Ianuarie 1476⁴ se afla sub zidurile cetăței, de unde scria Papei arătându-i sacrificiile făcute pentru creștinătate. După un asediu de o lună, la 16 Februarie,⁵ regele aducea la cunoștința Papei luarăea cetății și sacrificiile întâmpinate în cursul asediului. Dar la atâtă s-a mărginit campania sgomotășă a regelui, care se întoarce imediat în capitală, unde îl găsim în mijlocul lunei următoare (15 Martie)⁶, lăsând pe Vlad Tepeș și pe Vuc, Despotul Serbiei, să hărțuască mai departe pe Turci și să prade orașul Sebenica.⁷

¹ Nicolaescu p. 135; Roman, 1 Noemvrie 1475.

² „Historia Turchesca” p. 81.

³ Iorga, „Lueruri noi despre Vlad Tepeș”, „Convorbiri literare”, 1901 p. 155; Thallóczy și Aldásy Magyarország Melléktermányainak oklevélétára” Mon. Hung. H. St. Diplom. 1265 Doc. din Buda Mart.

⁴ Fraknói, I, c. No. 229, p. 330.

⁵ Ibidem. No. 282, p. 334.

⁶ Fraknói, „Mátyás Király levelei”, I, No. 233, p. 335.

⁷ Iorga, „Lueruri noi despre Vlad Tepeș”, „Convorbiri lit.” 1901, p. 160; Thallóczy și Aldásy, I. e.

al ambelor jumătăți de monarhie în cele mai nobile și naturale sentimente ale sale.

Ce privește observările mele referitoare la situația Românilor din Ungaria din punctul de vedere cultural și religios, mă simțesc îndreptățit să le fac, fiindcă *cultura nu e un bun al statelor, ci al popoarelor*. Noi avem dreptul să pretendem, că cultura poporului nostru să fiă respectată și dincolo de hotarele țării noastre. Suflul unui popor nu cunoaște granițe de stat, și nu e dator se respecteze interesele statului, ci are chiar dreptul de a se desvolta în perfectă libertate.

Am vorbit, fără rezerve, în diverse chestii, fiindcă sunt convins, că cea mai bună pretenție de multeori se strică numai fiindcă nu să lămuresc toate chestiile de litigiu și toate neînțelegerile. Fără a mi atribui vreun rol oficial, îmi împlinesc prin aceasta datorința de a vorbi sincer și de a face cunoscute motivele nemulțamirii noastre. Cel ce, că mulți dintre noi, dorește continuarea prieteniei, se urmează exemplul dat de mine. Pe calea aceasta va face fiecare servicii patrie sale.

Din România.

Deschiderea sfântului Sinod.

Discuție în jurul „Micei Bibliei”. Ridicarea interzicerii ei. —

Luni s-a întîrunit în București, în sesiunea ordinară de primăvară, sfântul sinod al bisericii autocefale române. S'a oficiat antai chemarea Duhului Sfânt în biserică Antim, prin Arhiepiscopul Teofil Pleșteanul, fiind de față și ministrul cultelor, domnul J. G. Duca. Membrii sfântului sinod s-au întîrunit apoi în palatul sinodal, sub presidenția I. P. S. Sale, Mitropolitului Primat Conon. S'a cunoscut sumarul ultimei sedințe. Si fiindcă în sumar e trezută și interzicerea cărtii „Micei Bibliei”, s'a născut în jurul chestiei acesteia o discuție, terminată cu revocarea interzicerii.

La discuție, după ziarul „Iașința”, au luat parte următorii membri ai sfântului sinod:

Nifon, Episcopul Dunării de Jos: Cercuțul, pentru a releva anumite lucruri din sumar, cu privire la interzicerea cărtii „Micei Bibliei”. La sfântul sinod s-au mai petrecut incidente cu respingere de cărti. Niciodată însă nu s'a produs atâtă zgromozire și turburare ca în jurul acestei cărti. Ei sunt cunoscuți „Micei Bibliei” și n'au găsit nimic care ar putea să aducă abateră de la doctrina bisericii noastre. În vederea acestora, și fiindcă în sedință când s'a hotărât interzicerea „Micei Bibliei”, lipseau mulți dintre membrii sfântului sinod, propun, să se ridice orice oprire asupra acestei cărti, mai ales acum, când sinodul este în completul lui.

Arhiepiscopul Antim Botoghean: Vă bucuruiesc, că episcopul Dunării de Jos e condus de duhul păzei; și față de cele spuse de Preșinția Sa propun, ca sfântul sinod să ridice interzicerea „Micei Bibliei.”

Am luat parte în sesiunea trecută, și când s'a hotărât interzicerea „Micei Bibliei”

Oricum Mătias jucase bine rolul de protector al lui Ștefan și de apărător al creștinătății judecând din punct de vedere teatral. Regele intrase în scenă, făcuse o campanie pe vreme de iarnă, îngrenându-se cu destule neajunsuri și cucerirea delă Turci un fort, care era o vejnică amenințare pentru Beograd și un cuib de adăpost pentru expedițiile de pradă. Dar după această scenă de teatru regele părea în mod brusc cămpul de luptă, fiind preocupat de visuri de mărire în apus. În orice caz, abstractie făcând de partea aceasta teatrală, expediția întreprinsă putea fi utilă pentru Ștefan în sensul că putea produce diversiune atrăgând forțele turcești pregătite contra Moldovei, în partea de nord-vest a Peninsulei. Oricum, regele intrase în scenă și își înăpunse angajamentul luat față de Papă și față de Ștefan, deși numai într-un chip teatral, în un moment când s'ar fi cerut o luptă ofensivă pe întregul front al Dunării de Jos. Avusese însă intenția să se reintoarcă din nou pe câmpul de luptă dela Sava, dar trădarea lui Beckenhofer și fugă acestuia la Imperiul Frideric I a silit să-și concentreze atenția spre Apus.¹

(Vă urmă.)

¹ Fraknói, „Magyarország története”, p. 260; Iorga, „Lueruri noi despre Vlad Tepeș”, „Convorbiri lit.” 1901, p. 155; Thallóczy și Aldásy, I. e.

deși am cerut cuvântul pentru a protesta, nu mi s'a dat cuvântul. Rău a fost trimisă cererea de acuzare a „Micei Bibliei” comisiei biblice. Acea cerere trebuia trimisă comisiei pentru cercetarea cărților religioase. Astăzi fac propunerea, ca sfântul sinod să revie asupra votului dat de minoritate și prin care a fost interzisă „Mica-Bibliei”. Numai în asemenei condiții vor inceta atacurile ce se tot aduc membrilor sfântului sinod.

Nicodim, Episcopul Hușilor, care este autorul principal al „Mica-Bibliei” spune: Prin cuvântările roste asupra sumarului de episcopul Nifon și arhiepiscopul Antim s'a adus în discuție incidentul regretabil petrecut în ultimele sedințe ale sesiunii de toamnă ale sfântului sinod, cu privire la „Mica-Bibliei”.

Fiindcă sunt interesat direct în această chestiune, ca unul ce face parte din alcătuitorii „Micei-Bibliei”, mă vad să îl să iau cuvântul; dar și de astădată nu voi spune decat aceea ce am spus și în sesiunea trecută: că în prefața cărții n'au avut intenție să jgoim pe nimeni, și dacă totușă s'a zis, că prefața cuprinde jigniri la adresa sinodului, aceasta a provenit dintr-o greșeală interpretare a cuprinsului prefetei. Si dacă e vorba de interpretare, cel mai înăpunat să o facă este autorul și nu altcineva.

Autorul respinge interpretarea dată. El afirmă, că n'a intenționat să aducă vreo jgoire cu privire la cuprins; acum, ca și atunci, afirmă, că nu cuprinde erori dogmatice. Erorile de tipar sunt inevitabile și la o ediție viitoare promite să le îndrepte.

Înțeleg că P. S. episcop Nifon a vorbit de pace, eu totdeauna am fost și sunt pentru aceasta. Si ca pacea să fie deplină, asigur pe sfântul sinod, că prefața la o viitoare ediție va fi scoasă, numai pentru motivul, că s'a facut discuție în jurul ei.

Episcopul Romanului: Mă unesc în total cu propunerea P. S. Nifon, episcopul Dunării de Jos.

Mitropolitul Moldovei: Cu mănuire azist la ședința de astăzi și cu susținutul său, am șăstat la următoarele ședințe ale sezoanei trecute.

Regret, că n'au fost făță când s'a introdus la sinod chistina „Micei Bibliei”. Si fiindcă în sumar e trezută și interzicerea cărtii „Micei Bibliei”, s'a născut în jurul chestiei acesteia o discuție, terminată cu revocarea interzicerii.

La discuție, după ziarul „Iașința”, au luat parte următorii membri ai sfântului sinod:

Nifon, Episcopul Dunării de Jos: Cercuțul, pentru a releva anumite lucruri din sumar, cu privire la interzicerea cărtii „Micei Bibliei”.

Mitropolitul Primat: Ceea ce se cere ar fi un răsuț. Rău s'a facut că s'a deschis această chestie.

Episcopul Nifon: Nu e un răsuț. E o consultare a sinodului în plenul lui, întrucât la prima hotărâre, după cum s'a spus, lipseau mulți niște membri.

Mitropolitul Primat: Pun la vot sumarul, aşa cum s'a cunoscut. Sinodul respinge s'ar.

Mitropolitul Primat: Constat, că au fost pețru numai trei membri. Pun la vot sumarul cu propunerile făcute.

Adunarea aprobată și unanimitate ridicarea votului, prin care fusese interzisă „Micei Bibliei”.

Membrii sinodului au ales de feritele comisiilor, au luat cunoștință de diferitele rapoerte și au făcut diferite propuneri. La orele 12 a. m., Mitropolitul Primat a ridicat ședința, anunțând a doua ședință pentru Miercuri, la orele 9 dimineață.

Consistorul superior bisericesc.

Sesiunea ordinată a consistorului superior bisericesc din România a fost încheiată Sâmbătă, în 3 Mai v. c. Despre lucrările săvârșite din partea consistorului putem să dăm următoarele informații:

Toate ședințele consistorului au fost prezidate și conduse de Inalt-preșințul Domn Mitropolit Primat Conon, astăzi la ele și I. P. S. Sa, Mitropolitul Moldovei Pimen, precum și alții membri ai sfântului sinod.

In ședința primă s'au ales de feritele comisiilor și s'a discutat propunerea făcută de preotul Marin Ionescu, că preotii dela sate, cari au opt clase seminariale, să poată fi admisi ca laicători. După desbatere mai lungă propunerea a fost acceptată, cu majoritate de voturi, s'a spus însă, că preotii au să se supună întai unui examen.

In ședința a două a făcut propunere părintele Nazarie, că administratorul casei bisericilor să fie admis la ședințele consistorului și să aibă dreptul de a lua cuvântul. Tot părintele Nazarie a făcut propunere, să se permită intruirea preotilor într'un congres, pentru a discuta chestiile cari îi privesc. I. P. S. Sa, Mitropolitul Pimen al Moldovei, propune alegerea unei comisiuni, care să studieze chestia organizării unui congres al preotilor.

In ședința a treia economul Golciu și prezentă propunerea subscrise de mai mulți membri ai consistorului, în care se cere revizuirea legii clerului, în scopul creării unei situații mai bune pe seama preotilor.

I. P. S. Sa, Mitropolitul Pimen al Moldovei, recunoaște importanța propunerei. E drept, că situația preotilor e precară. Dar preotii au perspective de înaintare. Dorește să se discute chestia și în celelalte sedințe, pentru a se putea lua hotărâri chibzuite.

In ședința a patra I. P. S. Sa, Mitropolitul Primat Conon, a tras atenționea membrilor consistorului asupra Imprejurările, că votul consistorului este numai consultativ, deci hotărârile în acest înțelcs au să fie luate.

Părintele Nazarie a citit raportul comisiunii și proiectul referitor la chestiile cari vor avea să fie desbatute în congresul preotilor. S'a primit propunerea comisiunii, cu modificare, ca comitetul aranjator să comunique convocarea congresului respectivului Chiriar, care apoi va cere și dela cetealăi Chiriarhi canonicasă binecuvântare.

Părintele Golea a propus împărțirea preotilor în patru categorii, pentru stimulare și control.

In ședința a cincia s'a discutat asupra propunerilor făcute din partea membrilor consistorului superior bisericesc.

In ședința ultimă, a șasea, preotul Antonovici a citit raportul asupra manuscrisului de „morală creștină”, prezentat de N. Chiriac. S'a aprobat.

Se decide, că preotii cari vreau să candideze pentru a fi aleși membri ai consistorului, au să se adreseze Preasfințitului Chiriarhi.

Deunăndu-se un caș întărat, nu de mult, să ia hotărîre, ca nici preotii dela închisorii și nici preotii în litari să nu poată fi permătuși decât numai prin Preasfințitul Episcop, în înțelegere cu ministrul de culte.

Se alege o comisie pentru compunerea proiectului despre modificarea legii clerului.

Se cere, că pe lângă fiecare școală normală (pedagogie) de învățători să se înființeze catedra de muzică bisericescă, pentru învățătorii să învețe cântările bisericesti și să poată să cânte la biserică. Ministrul de culte, care e de față, promtează implementarea cererii.

Mitropolitul Primat mulțumește apoi guvernului și ministrului de culte pentru îngrijirea dată preotimii, iar ministrul de culte promite, că va lucra și în viitor pentru propria biserică și a clerului, apoi cetește mesajul de închidere a sesiunii de primăvară a consistorului superior bisericesc.

Revistă politică.

Austro-Ungaria.

Din delegațiuni. Delegațiunile Iși țin

Au fost invitați să iee parte la seibare: ministrăi, profesorii universitari, membrii Academiei Române, înalții demnitari ai statului român și studenții universităților române din București și Iași.

Nou pod peste Dunăre. Un pod s'a hotărât de mult să se construască peste Dunăre, pentru a legă România cu Sârbie, și cheltuielile au fost votate din partea ambelor state interesate, iar arhitectii români și sărbi lucrează la compunerea planurilor. Acum vine știrea, că s'a ajuns la înțâlegere și între guvernul bulgar și cel român, pentru a se mai construi un pod peste Dunăre, care să lege România cu Bulgaria. Podul se va construi la Ghigheu, în fața orașului românesc Corabia. El nu va avea nici o importanță strategică, ci va înlesni numai comunicarea între cele două state vecine. Ghigheu va fi legat prin o căle ferată cu Plevna.

Străinătate.

Din Albania. Telegramele sosite din capitala Albaniei spun, că ministrul de răsboiu albanez, Essad pașa, a avut un conflict cu principalele Wihelm, cu ocazia unei audiente, și a părăsit palatul ca ministrul demisionat. Imediat Essad pașa și-a adunat oamenii și a început să atace palatul principelui Wihelm. S'a cerut ajutorul Italiei și al Austro-Ungariei, și trupele acestor state, cari se aflau pe vasele de răsboiu, împreună cu jandarmeria albaneză, au înconjurat casa lui Essad pașa și l-au silit să se prede. A fost apoi internat pe vaporul austro-ungar „Szegedvár”. Răscoala a fost sufocată, iar Essad pașa va fi dat pe mână judecătoriei statuale.

Premierul albanez călătorescă. Turkan-pașa, ministru-președinte al Albaniei, a fost la Roma, de acolo a venit la București, apoi va merge la Berlin și la Petersburg, în misiune înaltă politică. În fața unui ziarist prim-ministrul albanez a declarat, că situația internă a statului pe care-l reprezintă face necesară călătoria sa prin Europa, pentru a lăua înțâlegere în mai multe cheșii cu cabinetele tuturor marilor puteri. Spunea, că nu e nici o primejdie în Albania, unde numai în trei parte de țară e amenințată liniste, care trebuie restabilită. Scopul principal al călătoriei sale pare a fi întărirea unei bănci naționale albaneze, cu ajutorul puterilor mari europene. Cu privire la apărarea țării Turkan-pașa a spus, că Albania își va forma trupe regulate, pentru a numai cu jandarmeria nu poate se mențină ordinea internă. A asigurat pe toti prim-ministrul albanez, că populația din Albania e credincioasă nouului domnitor, pe care îl iubește foarte mult.

Daneff se apără. În sobrania bulgară din Sofia a lăuat cuvantul festul ministrului-president Daneff pentru a se apăra în contra gravelor invocări ce însău adus. A spus pe larg scopul alianței balcanice și a asigurat, că a fost cu totul strein politicei unei anumite puteri mari europene. E a făcut politică bulgară. Tratatul sărbo-bulgar nu era îndreptat împotriva Austro-Ungariei. Nimeni nu s'a gândit la începerea unui răsboiu nou, în contra vreunei puteri mari europene, mai ales după răsboiul avut cu Turcia. A arătat, cum călătoria sa la București să a facut în interesul Sârbiei, pentru a-i căsiga eșire la mareea adriatică, și că de necunoscuțoare s'a arătat Sârbia, care să a supus arbitrajului Rusiei. A atacat pe Greci, și și-a vîrsat veninul și asupra României, care a stat la părădă, căutând pretext pentru a năvăli pe teritoriul bulgar, spre a slabii Bulgaria. Pe scurt, toți sunt de vină, numai el singur nu, domnul Daneff!

Acord franco-italian-spaniol. Între guvernele din Madrid, Paris și Roma se urmează de câteva timp cu succes unele tratative, în vederea unui acord definitiv asupra acțiunii politice a celor trei mari puteri, Franța, Spania și Italia, în zonele coloniale din Africa. Acestui acord îl se dă o importanță foarte mare. Un ziar italian scrie despre el uimitoarele: „Trei națiuni latine, — Franța, Spania și Italia, una alături de ceea cealaltă, — lucrează în același timp la redășteptarea acelei Africe romane, care până mai eri zacea părișinită și săracă de zece veacuri de sălbăticie, de sânge și de jaf, și care ajunsese să fie o amenințare neconvenientă pentru libertatea mărilor și a comerțului. Mantuirea Africei latine va fi una din operile cele mai mărețe ce le va vedea secolul al XX-lea. E firesc, că în această opera mantuioare cele trei mari popoare mediterane să lucreze mână în mână. În fața acestui spectacol mai este cineva care să proclame decizarea popoarelor latine?“

NOUTĂȚI.

Boala Monarhului. Dela Viena vin știri înăștioare și îmbucurătoare. Maiestatea Sa, Împăratul și Regele Francisc Iosif I, în scurtă vreme va fi deplin sănătos. Catarul a trecut aproape de tot, și medicii au permis Maiestății Sale să tacă primări și prin grădină.

Duel. Pentru o apostrofare făcută în de-egătinea maghiară, contele Tisza, prim-ministrul țării, a provocat la duel pe Rakovszky István, deputat și deputat în parlamentul poporului. Duelul dat cu sabia a avut de urmare, că ambeii duelanți au fost puțin răgăriți, contele Tisza la mâna, Rakovszky la pântece. După duel ambeii duelanți s-au dus la ședința plenară a deputaților ungari.

Sedintă publică. Societatea de lectură Andrei Șaguna* a elevilor din secția pedagogică dela seminarul „Andrei“ din Sibiu va linea Dumineacă în 11 Mai st. v. la 5 ore d. z. în sala Muzeului Asociației* o sedintă publică din prilejul aniversării de 25 ani dela moartea lui M. Eminescu, cu următorul program: 1. Flondor: *Somnoroase păsarele*, cor de bărbați cu solo de bariton, 2. M. Eminescu: *Serisoarea I*, declamație de Ioan Vulciu, ped. curs. IV. 3. *Focia lui M. Eminescu*, d. sertare de Vasile Voicu, ped. curs. IV 4. * * Ausi....! de parte, cor de bărbați. 5. A. Vlașuță: *Lui Eminescu*, declamație de Ioanichie Zichil, ped. curs. IV. 6. a) Marțian Negrea: *Legendă*, b) Beethoven: *Sonata D dur*, executată la violonă de Marțian Negrea, ped. curs. III, acompaniat la pian de d-na *Veturia Ghibu*. 7. T. Popovici: *Doina*, solo de bariton, cu acompaniament de cor de bărbați.

O rectificare. «Românul» din Arad scrie în numărul de Mercuri al său că dl ministrul de instrucție a scos din vigoare Absolutoriile de cl. VI. a școalei poporale în două limbi, și a impus și pentru școalele noastre atestate curat ungurești. Informația aceasta e greșită. Adevărat, că s'au scos din vigoare Absolutoriile în textul stabilit acum câteva luni de dl ministrul, dar ele au fost înlocuite cu altele, tot în două limbi, și mai bune decât cele scoase din vigoare.

In amintirea luptei dela Aspern. Regimentul de infanterie Nr. 31 din Sibiu a sărbătorit astăzi, Vineri, aniversarea de 105 ani dela marea luptă întâmplată în 21 și 22 Maiu 1809 la Aspern. Soldații români au fost aduși cu muzica la catedrală, unde serviciul divin l'a oficiat domnul I. Oloiu, profesor sem., care a rostit soldaților și o frumoasă cuvântare despre însemnatatea zilei.

Arhiducele Ludovic Victor, care este unicul frate sfătitor în viață al monahului nostru, a împlinit în 15 Mai vîrstă de 72 de ani. Arhiducele trăiește de către anu cu totul retras în castelul Kleheim dela Sazburg din Tirol.

Popot. În orașul Uioara și împrejurimea sa, ploile n'au început de două săptămâni. Valurile mari de apă au săpat simănăturile din camp și din grădini. În multe locuri apa a pătruns și în locuințele oamenilor. Mare jale pretutindeni.

Congres la Murăș Oșorhei. Reuniunea hotelierilor și cărciumarilor din Urgaria a hotărât să-si țină congresul în 3 și 4 Iunie la Murăș Oșorhei. Obiectul principal al congresului este proiectul de lege privitor la repausul duminecal, care pretinde că birurile să fie închise în zile de Dumineci.

Examenul alegătorilor. Marti s'a tînuit și în Sibiu examen cu cei ce s'au anunțat că vreau să dovedească că sunt ceti și scrie pentru a pute fi trecuti între alegători. S'au anunțat 21 de înși, cari toți au facut examenul și au primit atestat despre prestarea lui. Dacă se vor anunța și alții, se va tînua examen și cu ei.

Cinci deodată. Caz rar se anunță din clasa de nașteri dela Palermo. O țărancă a născut cinci copii în același timp și toti 5 trăiesc. Medicii cred, că atât mama, cât și copilași i vor rămaie în viață.

Nimicirea muștelor. Apropindu-se zilele călduroase, medicii englezi pornesc luptă împotriva muștelor, și anume, 125 de medici comunitari au adresat o circulară, în care populaționea Angliei este indemnată să nimicăască cu totdeauna muștelele atât de primejdiașe pentru respandirea multor boale.

Ofițeri japonezi în călătorie. O misiune militară din Japonia a sosit Sâmbăta la București. Misunee, stătătoare din un general, un colonel, un subcolonel și un locotenent, a rămas în capitală până Luni după aceeași, când a plecat mai departe spre Belgradul Sârbiei. Scopul călătoriei este studierea peninsulei balcanice.

Noua cameră turcească. Se scrie din Constantinopol, că Vineri s'a deschis camera nouă, care sătă din 245 de deputați (urma cea veche avea 299 de membri). Ce 245 deputați reprezintă 95 sandjacuri. Numărul circumscriptiilor electorale a scăzut cu 54: și au pierdut turci în răsboiele balcanice din urmă. După religiune noii deputați și parlamentului sunt: 209 măhemani, 16 greco-ortodoxi, 15 armeni ortodoci, 3 izraeeli, 1 catolic și 1 caldecatolic, — sau: 209 măhemani, 33 creștini și 3 izraeeli. — Senatul are 55 de membri stabili.

La fondul 20 de bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe strada Meseriașilor sibienei, au mai dăruit: Ion Căneș, protopresbiter (Avrig), 60 bani; G. Baciu, măsar, Marțian Negrea, dirigentul corului, Teodor Trifa, dir. școl. (Pianul inf.), Chirion Șerban, comers. (Săsăuș), căte 20 bani; Popovici Mondoc, șov. (Sebeșul sup.), Nic. Stoica, dir. școl. (Răchita), căte 40 bani; Vincentu Gramă, parch (Răvășor), Nic. Mohan cul. tip. emerit, Ioan Neagoe, spiritual la semin. Nifon (București), căte 50 bani; Lazar Ica, inv. lăcaș, 25 bani; Ion Cocoveanu, inv. măsar, 45 bani; Romul Morariu, inv. lăcaș, 30 bani; Mihail Sînv, croitor și Constantin Dimian, protopresbiter (Brețcu), căte 1 cor. și Vic. Tordășan, președinte, 10 bani.

Serate de ale meseriașilor noștri.

Joi, la 30 Aprilie 1914, înăndu-se la 4 a ședință literară (a 2-a festivă) a Reuniunii meseriașilor sibienei, prezidentul ei, dl Tordășan comunica faptul îmbucurător, că membrul Reuniunii dl Ilie Măgean, cul. tip., și-a legodit de fitoare soție pe zeloasă și deșteaptă coristă și diletanță a Reuniunii, pe d-șoara Elena Bordaș, fiica membrului pe viață Nicolae Bordaș, măestru cismar, aduce apoi calde mulțumiri tuturor acelora cari au dăruit oauă roșii, cozonaci și bani, ce s'au împărțit de sf. Paști între 150 ucenici, din aceia, cari n'au avut fericirea a petrece sărbătorile împărătescă la siu cald al părinților. Dintre dărurilor școale la iveau pe d-ni George Jovin, Nic. Marginean și Teodor Ples, din Nădlac, cari, apreciând apelul Reuniunii, au contribuit și ei la bucuria uceniciilor cu 30 oauă roșii. Bucuria uceniciilor servăscă drept cea mai înaltă răsplătită pentru toți cari au sărit în ajutorul Reuniunii la acest început de milostenie, bineplăcut oamenilor și lui D-zeu. Raportându-se la năzuințele, ce să dau pentru consolidarea clasei noastre de mijloc, aduce cuvinte de laudă meseriașilor din Reghinul-săsesc, celor din Șiria, din Făgăraș și cu deosebire celor din Lugoj, cari au înființat, în timpul din urmă, căte o Reuniune de meseriași, cu cari numărul Reuniunilor de acest fel a ajuns la 23. Încă pentru înmulțirea avutului Reuniunii, dl Tordășan pună în vedere, că văduva regretatului cojoară Luca Dușe, d-na Maria Dușe n. Imbăruș, cu scop de a împlini dorința din urmă a decedatului, va pune cu o sumă corăspunzătoare temeiul la „Legatul Luca Dușe pentru ajutorarea copiilor săraci din Sura-mare, aplicată la meseriași, al Funduui Episcopul N. Popea pentru masa înăunătorilor meseriașii“. De încheiere, binevenită numerosă oaspeti îndeosebi pe d-nii: G. Hamsea, paroh în Brețcu, Miron Noșghia, inginer în Budapesta și Vasile Stoica, profesor la școala de fetițe, care a binevoie a și oferit concursul prețios la seră, declară ședința deschisă.

Notarul Duca cetește sumarele sedințelor administrative. Corul seminarial, de sub conducerea dlui Socol, cântă cu insuflare compozitia „Bine ați venit“ și „Nu-s parale nu s“.

Urcând într-accea dl prof. V. Stoica tribuna, ni-a vorbit la înimă și cu multă îndoioșare despre dragoste dintr-o Eminescu și Veronica Micle. D-șa ne arată cum simpatia lor se desvoltă treptat, până se prefață în adevărată patimă, izvor de opere artistice admirabile, dar totodată forță zdrobitoare de suferit. Influența aceasta nenorocătoare a avea cu atât mai vîrstos iubirea lor, întrucât lor nu le era nici decum deschisă perspectiva unui viitor liniștit, — visul și scopul tuturor celor stăpâniți de acest sentiment, și apoi amândoi erau adevărate suflante de artist, sensibile peste măsură, lipsite de tăria înfrângătoră, trecând de la ușor dintr-o extremitate într'alta. Cauzele sfârșitului dureros al acestiei iubiri sunt parte externe, imprejurările grele, în cari trăiau, fără să dejeude unei vieți liniștite și fericite, cari și siliau astfel să se iubească — vorba Veronicii, — „fără condiție și fără scop“, —

și sunt parte interne: firile lor excesive și ultra-sensibile, individualitatele lor, cari nu se ștă subordonă, și ale căror urmări erau deseori lor certe și chinuri reciproce. Dar cu toate acestea și unul și altul au fost adâncă patrunși de sentimentul acesta, care, oricăt au fost de maștere întâmplările anilor din urmă ai vieții lor, și oricăt s'ar părea, că iese la iveau contrarul, n'au putut fi înăbușite decat de puterea morții, care i-a răpit în acelaș an pe amândoi. Acestea a fost subiectul conferinței. N'a fost un rezumat al cărții lui O. Minar, — ci o analiză a frâmantării lor sufletești făcută pe baza scrisorilor și poezilor lor.

Vii și nesfârșite aplauze au fost răsplată distinsului conferințiar. Între cei alături debutanți ai seriatei s'au distins dl Ilie Bufnea cu „Achim fileru“, N. Joandrea cu poezia „Dor de călătorie“, d-șoara Elena Șoima, cântând la citeră, d-șoara Viță Miclea, acompaniând la clavir pe dl Neagu, învățăcel cooperator Ioan Cosma cu „Penș curcanul“, sodalul cumpănar Nic. Cojocaru cu bucată hazliță „Mercurea la sănă“ și învățăcelul lăcașul Simion Obăru cu poezia „Coloana“ predată cu mult sentiment.

Ne-am apropiat binigor de ora 11, când după o frumoasă cântare corală și după distribuirea alcătuită de 15 broșuri folosite, dl Tordășan declarând ședința încheiată, ne-a invitat la cea a 5-a, din 28 Maiu n., pe când vom avea fericirea a auzi pe distinsul nostru artist, dl Ionel Crișanu, care ne va vorbi despre arta căntării.

Invingătorul.

Oficială. On. oficii parohiale se întărează prin aceasta a întării în mod conștientios dispozițiunile date în instrucția consistorială, Nr. 6025/1913 Ep., în cauza dării generale de cult (sidoxie).

Acei domni parohi, cari nici în urma repetiților urzorii n'au executat încă dispozițiunile cuprinse în punctul 9 al numitei instrucții, sunt din nou și pentru ultima oară întăriți a întării numai de către listele exacte ale reștanțierilor lor cu darea generală de cult (sidoxii) pe anul 1913 și cel mult până la finea lunii August și cele din anul curent.

Deasemenea se întărează epitropile parohiale a administrație a urgentei la cassa arhidiecezană toate sumele încassate până acum sub titlul acestei dări.

Voci din public.

In atențunea membrilor federației însoțitorilor sătești „Infrântarea“.

Consiliul de administrație al federației însoțitorilor sătești „Infrântarea“, întrunit azi în Sibiu în cauza înregistrării firmei, s'a ocupat între altele și cu esirile dușmanoase ale „Revistei Economice“ împotriva bărbătilor de încredere ai federației și a hoțărit:

Ia la cunoștință eu aprobare lămurile date de prezentul federației îi „Telegraful Român“ din 22 Aprilie a. c. printre scrisoare des hîsă către redactorul „Revistei Economice“. Respinge cu revoltă grosolanile atacuri personale ale susnumitei reviste, dar deocamdată nu și, că ar fi de datorie sa să intre în polemice cu dânsa, din motivul, că aceasta revistă însăși are trebuință să-si lămuirească pentru sine anumite principii privitoare la acțiunea cooperativă, apoi și din considerație, că redactorul ei a scoborit discuția la un nivel atât de inferior, unde nu poate fi urmată, fără a și perde caracterul seriosității și demnității.

Declară mai departe, că bănuinile stăurate în publicate tace cu privire la înăunătarea „Infrântării“ sunt scorbuturi răutăcioase.

Constată cu satisfacție, că atacurile prin care s'a

Nr. 5456/1914 Ep. (468) 3-3

Concurs.

Pentru trebuințele Consistoriului arhidiecezan, în cursul anului 1914/15 se cere 130 stângini lemne de fag, eventual carpin ueplutite de prima calitate, care să fie așezate parte în seminar, parte în curtea din Str. Măcelarilor Nr. 45 în cursul lunilor August și Septembrie n. a. c.

Ofertele să se adreseze în scris Consistorului arhidicezan până la 1 Iulie n. a. c. Sibiu, 3/16 Mai 1914.

Consistorul arhidicezan.

Nr. 56/1914 Par. (464) 3-3

Concurs.

Pe baza rezoluției consistoriale Nr. 863 Bis. 1914 se publică concurs cu termen de 15 zile pentru întregirea postului de cantor în parohia Deda, protopresbiteral Reghinului.

Emolumentele impreunate cu acest post conform stătorirei comitetului parohial în semănat din 19 Ian. 1914, sunt următoarele:

1. Dela fiecare familie 4 (patru) cupoane curuz, sau în bani 80 fil.

4. Taxele stolare: dela prohodul mare 1 cor. 60 fil., dela prohodul mic 1 cor., dela sfesnării, liturgii $\frac{1}{3}$ par'e (terțialitatea) dela maslu 1 cor., dela cununii 1 cor., terțialitatea din pânea ce să adună și din toate venitele dela serviciile impreunate cu cantor. Toate venitele cantoriale se urcă după starea de astăzi la suma de 600 cor. (șase sute cor.) anual.

Concurenții au să și așeearnă petițiile instruite cu (Estras de botez) 2 „Testimoniu școlar“ 3. Atestat de calificare conform disp. d'n stat org., și eventual adverințe de serviu la oficiul protopresbiteral în termenul deschis.

Concurenții să se prezinte la biserică pentru a și arăta destoinicie față tipic și căntări și a face cunoștință cu poporul. Cei cu cunoștințe muzicale vor fi preferați.

Deda, la 20 Martie (2 Aprilie) 1914.

Pavel Suciu
paroh, pres. com. par.

Ivan B. Orsianu
notar.
Vasile Duma
protopop.

Anunț de licitație.

Comuna biserică gr.-or. din Bogatu-român scrie prin aceasta concurs de licitație minunedă, care se va ține Joi, în 15/28 Mai 1914 (ziua foărării D-lui) la carele 2 p. m., pentru zidirea unui edificiu școlar conform planului de edificare aprobat de Prea Venerabil Consistor Archid. sub Nr. 7416/1913.

1. Prețul strigării e 12,050 coroane după care sură licanții au a depune vadiu de 10%.

2. Căramida necesară o dă comuna biserică adusă la față locului.

3. Comuna biserică își rezervă însă dreptul să adă în întreprindere edificarea aceiaia care oferă mai multă încredere.

Planul de zidire, precum și preliminarul de spese se pot vedea oricând la oficiul parohial.

Bogatu-român, la 15 Mai 1914.

Ioan Morariu Dionisiu Răulea
paroh, pres. com. parohial. notar.

Casa din colț,

parteră, 3 odăi, pivniță, bucătărie, verandă, grădină cu pomi roditori, iluminare electrică, apăduct, etc. e de vânzare din mâna liberă pe livadia Conrad.

Fenomenul mai de aproape doritorii au să se adresa la Administrația acestei foi.

Nr. 341/1914.

(471) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parchiei vacante de clasa III Selnitsa, din tractul Cetății de piatră, la ordinul P. V. Consistor arh. din 18 Martie a. c. Nr. 3064 Bis. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele statorite în coala B. de congușă.

Concurenții au să înainte înaintă în terminul deschis petițiile cu documentele recerute subsemnatului oficiu și cu prealabilă încreștere a se prezenta în biserică spre a cânta, cuvânta, resp. a și celebra.

Lăpușulunguresc, la 1 Mai 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului „Cetatea de peatră“, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

După boala

de obicei urmează un timp, când reconvalescențul se simte moale, și se obosește la cea mai usoară încordare. Aceasta stare reclamă o deosebită atenție atât la mari, cât și la copii. Pentru o nutriție corăspunzătoare face Emulsionea Scott reconvalescențului servicii serioase, ajutând să și căștige un apetit bun. Emulsionea Scott, care conține cel mai bun oleu de pește, este un anume un mijloc, fără păreche în a depărta moleșala, a întări corpul și ai redă dragoste de viață.

Emulsionea Scott se poate lua atât vîră, cât și în anotimpurile mai răcoroase. f) (417) 55-

Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimiteti în marce poștale 50 fil. la Scott et Bowoe Viena VII. cu provocare la acest ziar și veți primi printre apotece o sticlă de probă.

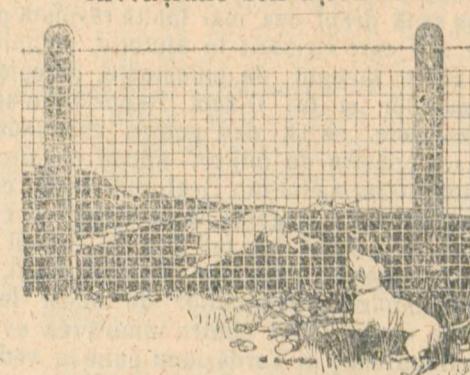
Contabilitate după

caligrafie în 6 săptămâni se poate învăța perfect. Succes garantat. Scrisori de mulțumită și recunoștință sunt la dispoziție unea ori și cui Sibiu, strada Fingerling Nr. 1.

(472) 2-15

Garduri colosal de ieftine.

Invenție sensațională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțunea neintrebită. Impletituri-Hungaria. Se face numai din sârmă suflată de zinc.

Prețul per metru quadrat 32 bani și mai mult. A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker,
Fabrică de grătii, impletituri și gard, de sârmă.
Budapest VIII Üllői-ut 48/92.

Serviciu ieftin, prompt și conștientios. Catalog ilustrat gratuit și franco.

(387) 15-20

Tineră și frumoasă

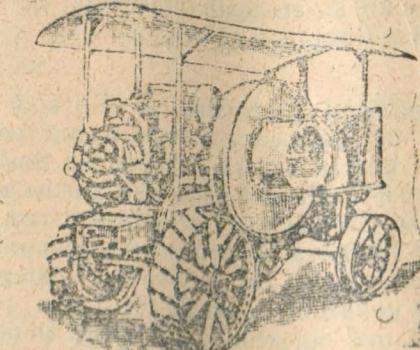
vei fi și D Ta dară vei folosi crema și săpunul

ZEIDIJJE

Un borcanuț de preță 80 fileri, borcanuț dușu Cor. 160, borcanuț măre anur Cor. 240, săpunul 1 Cor., praf de spălat Cor. 150, pudra (alb, roș., crem) 2 Cor., fleur de Roses „Zeidijje“ 3 Cor., vesea infuzivă rășie de trandafir, care se folosește de dame cu ten palid. Avantajul e că nu se observă coloritul nenatural. — Se află în toate farmacile, drogheria și parfumerii. De multeori premiată. Feriți-Vă de imitaționi! Cereți descrierea pentru îngrăjirea frumuseței a femeilor orientale dela firma din jo.

Singurul fabricant:

Parfumerie Orientale Zeidijje G. Proche
(451) Brcka, Bosnia. 6-15

Cele mai bune și sigure

motoară pentru imblătit singur mutătoare, zdrobitoare de peatră singur mutătoare, forestrau și mașină de crepat singur mutătoare. Motoară de benzín, gaz sugativ și șos brut. Aranjamente de mori. Pluguri cu motor, care se pot folosi și pentru transportare de greutăți (camionagiu), precum și de imblătit.

Kellner és Schanzer
Budapest, Kálvin-utca 3.

Rogănumi să mai intresări și serioși.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană în Sibiu:

Constituția

bisericei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluzii și normele referitoare întregit

de

Ioan A. de Preda,

advocat și fiscal al Consistorului arhidicezan gr.-or. rom. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

Orfanii Neamului

Roman nationalist

de

N. Rădulescu-Niger.

Prețul: 4 cor. + 20 fil. porto.

La Librăria arhid. Sibiu, se vinde de vânzare:

Em. Suciu:

Tiganul la vânătă

comedie originală în două acte, în versuri

Arde 'n tigănie! ..

anedotă.

Prețul 40 fil + porto 5 fil.

Recuise de scris

se pot procură dela

Librăria arhidicezană

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Fiul lui Antoniu Novotny,
turnătoare de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote,
în Timișoara-Fabrie

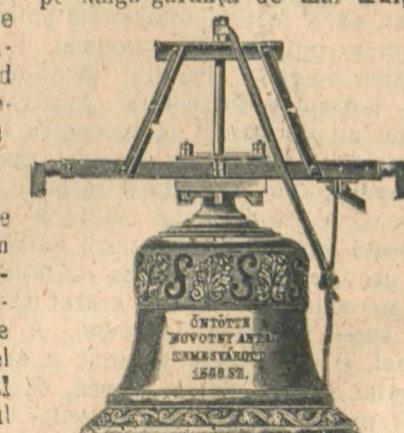
să recomandă spre pregătire clopotele noi, cum la turnarea de nou a clopotele străcate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanție de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, co-istruite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, făcând că clopotele sunt bătute de o latură. Sunt și mănușute de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(416) 43-52

Clopotele găurite

o invenție proprie și premiată în mai multe landuri. Aceste clopote, care sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai lumened, mai placut și cu vibrare mai voluminoasă de către clopotele turnate după sistemul vechi, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg. turnat după sistemul vechi. — Mai departe se recomandă pentru fabricarea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadăjustarea clopotele vechi cu ajustare de fier bătut, ca și sprijină turnarea de toace de metal

Prețuri ilustrate gratuit.

Prima turnătoare de fier sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, lateier de mori și mare prăvălie de fier

Sibiu-Nagyszeben, Nr. 1

tămplari, dulgheri etc., cu prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

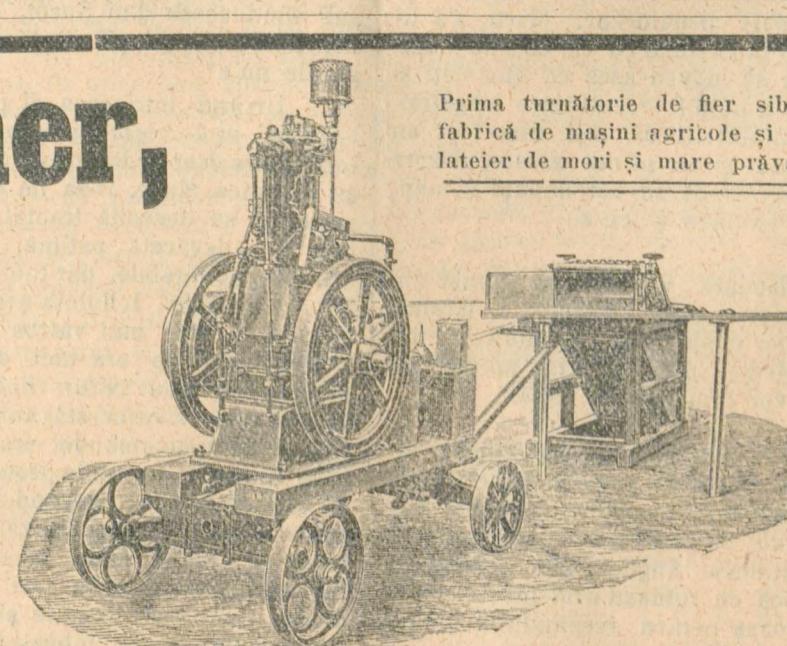
Cine are lipsă de ceva din aceste specifice obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc pănă nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelui obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marșa de primul rang și fa comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeti sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

(410) 12-52

Catalogul se trimite gratis și franco.

Sam. Wagner,
Atențiuie!

Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unele agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (postav), tot soiul de motoare dela cel mai mic și pără la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini, precum și Traverse, Cement, Tresie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuințioase la căldări (edificări).

In bogăție și bine asortata sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași, fierar,